

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/172/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815000300
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3815000300.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Petra Tótha, v trestnej veci proti obžalovanému L. P., vedenej pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Tr. zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 26.10.2015, sp. zn. 0T/58/2015-73, na verejnom zasadnutí konanom dňa 05. mája 2016, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 ods.1 písm. d), ods.3 Tr. poriadku z r u š u j e s a napadnutý rozsudok v celom výroku o treste.

Podľa § 322 ods.3 Tr. poriadku sa obžalovaný

L. P. - nar. XX.XX.XXXX v I., bytom E., B. XXX/XX

o d s u d z u j e :

Podľa § 245 ods.1 Tr.zákona, § 37 písm. h) Tr. zákona, § 38 ods.2, ods.4 Tr. zákona s použitím § 42 ods.1 Tr. zákona k súhrnnému trestu odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 49 ods.1 písm. a) Tr. zákona súd obžalovanému výkon uloženého trestu odňatia slobody podmiennečne o d k l a d á a podľa § 50 ods.1 Tr. zákona mu určuje skúšobnú dobu v trvaní 24 (dvadsaťštyri) mesiacov.

Podľa § 50 ods.2 Tr. zákona s poukazom na § 51 ods.3 písm. b) Tr. zákona súd v rámci povolenia podmiennečného odkladu výkonu trestu odňatia slobody obžalovanému ako primeranú povinnosť smerujúcu k tomu, aby viedol riadny život u k l a d á zákaz požívania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe.

Podľa § 61 ods.1, ods.2 Tr. zákona súd obžalovanému zároveň u k l a d á trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 30 (tridsať) mesiacov.

Podľa § 42 ods.2 Tr. zákona súd zároveň z r u š u j e výroky o trestoch, ktoré boli obžalovanému uložené trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 0T/87/2015 zo dňa 9.10.2015 a rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/19/2016 zo dňa 22.2.2016, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prievidza (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného L. P., za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 15.7.2015 o 04.25 hodine po tom, čo požil alkoholické nápoje a mal v dychu 0,82 mg/l alkoholu viedol po miestnej komunikácii v Ráztočne, časť Remata, okres Prievidza osobné motorové vozidlo značky Land Rover, evidenčné číslo PD XXX BT.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 289 ods. 1, § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 4 mesiace. Výkon uloženého trestu mu podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 24 mesiacov. Zároveň mu podľa § 61 ods. 2 Trestného zákona uložil trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 30 mesiacov.

Uvedený rozsudok napadol ihneď po vyhlásení vo všetkých výrokoch odvolaním obžalovaný. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu a to najmä v otázke, či konanie obžalovaného napĺňalo znaky krajnej núdze v zmysle § 24 ods.1 Tr. zákona. Podľa názoru obžalovaného jeho konanie v čase spáchania skutku nieslo znaky konania v krajnej núdzi, pretože obžalovaný v stave vylučujúcom spôsobilosť viedol vozidlo výlučne z dôvodu, že svedkovi U. hrozilo priame nebezpečenstvo spočívajúce v možnom náhlom zhoršení jeho zdravotného stavu. Súd nedostatočne venoval pozornosť skutočnosti, že svedok U. bol v predmetný večer napadnutý neznámymi osobami v tvárovej a krčnej oblasti. To v spojení s informáciou, že tento svedok ani nie pred 3 týždňami z ničoho nič odpadol, mohlo v obžalovanom dôvodne vzbudiť obavu o život a zdravie tohto svedka. Obžalovaný v čase spáchania skutku nevedel, že svedok predtým odpadol v súvislosti s dehydratáciou. Súd prvého stupňa sa potom nezaoberal ani otázkou, či obžalovanému nesvedčí aspoň poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. i) Tr. zákona z dôvodu neprítomnosti krajnej núdze. Uvedeným postupom boli porušené ustanovenia Trestného zákona týkajúce sa zásad ukladania trestov a uložený trest je neprimerane prísny a nespravodlivý.

Preto obžalovaný navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a aby prípadne s poukazom na potrebu ukladania súhrnného trestu k rozhodnutiu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/19/2016 a s poukazom na zásadu zákazu reformácie in peius trestné stíhanie zastavil. Prípadne, aby krajský súd pri nezmenenom výroku o vine zrušil napadnutý rozsudok len vo výroku o treste a súčasne rozhodol o upustení od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na rozhodnutie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/19/2016.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupca krajského prokurátora uviedol, že navrhuje odvolanie ako nedôvodné zamietnuť, pretože napadnutý rozsudok považuje vo výroku o vine za správny a zákonný. Zároveň však s poukazom na ďalšie odsúdenia navrhol zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o treste a uložiť obžalovanému súhrnný trest ako trest podmienenečný s príslušnou skúšobnou dobou, ako i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v trvaní 30 mesiacov a zákaz požívať alkoholické nápoje v skúšobnej dobe.

Obhajca navrhol rovnako ako v písomnom odôvodnení odvolania rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a prípadne s poukazom na potrebu ukladania súhrnného trestu k rozhodnutiu Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/19/2016 a s poukazom na zásadu zákazu reformácie in peius trestné stíhanie zastaviť, prípadne pri nezmenenom výroku o vine zrušiť napadnutý rozsudok len vo výroku o treste a súčasne rozhodnúť o upustení od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na rozhodnutie Okresného súdu Prievidza sp. zn. 3T/19/2016. Postup navrhovaný prokurátorom nepovažuje za zákonný.

Obžalovaný sa k návrhu obhajcu pripojil.

Krajský súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania obžalovaným - podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neopomenul pritom skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, i keď z iných dôvodov než sám v podanom odvolaní uvádzal.

Vo vzťahu k výroku o vine krajský súd uvádza, že súd prvého stupňa v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods.7 Tr. por., práva na obhajobu - § 2 ods.9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods.12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods.14 Tr. por. Krajský súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Zároveň bol správne zistený skutkový stav, na základe ktorého bola ustálená vina a skutok bol súdom správne právne kvalifikovaný. Vina obžalovaného je preukázaná predovšetkým výpoveďou svedkov U., L. D., Bc. P. H. (príslušníkov Policajného zboru) a zápisom o dychovej skúške. Zároveň nebolo zistené, že by obžalovaný konal za splnenia podmienok krajnej núdze v zmysle § 24 Tr. zákona.

Svedok D. uviedol, že ako policajt spolu so svedkom H. vykonával obchádzkovú činnosť. Pri preverovaní oznámenia v Ráztočne pri chate Poniklec pristúpili k odstavenému motorovému vozidlu, pričom spoza chaty vyšiel najprv obžalovaný a následne svedok U.. Videl, že obaja sú pod vplyvom alkoholu a majú malé zranenia. Následne obaja na otázku odmietli privolať zdravotnú pomoc, čo sami odôvodnili banálnosťou svojho zranenia. Obžalovaný sa svedka pýtal, či môže viesť motorové vozidlo, načo mu svedok povedal, že len ak má vodičské oprávnenie a nie je pod vplyvom alkoholu. Svedok následne s kolegom H. odišiel, pričom pri vedení služobného vozidla v spätnom zrkadle zbadal, že za ním ide iné motorové vozidlo. Preto zastal, vozidlo odstavil a zistil, že ho vedie obžalovaný, ktorý sa podrobil dychovej skúške, pri ktorej bola zistená prítomnosť alkoholu v dychu. Rovnako pri tomto druhom stretnutí sa obžalovaného a svedka U. pýtal, či má privolať lekársku pomoc, čo obaja odmietli s tým, že majú len drobné zranenia.

Svedok H. vypovedal v podstate zhodne ako svedok D.. Okrem iného tiež uviedol, že už pri prvom stretnutí pri chate Poniklec sa s kolegom pýtali obžalovaného a svedka U., či treba privolať pomoc. Tak obžalovaný ako i svedok to odmietli. Na to isté sa obžalovaného i svedka U. pýtali aj potom, keď odstavili motorové vozidlo.

Svedok U. si vzhľadom na to, že bol pod vplyvom alkoholu, nevedel bezpečne spomenúť na okolnosti, za ktorých sa trestný čin stal ani na to, či sa ho príslušníci PZ pýtali na potrebu zabezpečenia ošetrenia.

Krajský súd sa nestotožnil s názorom obžalovaného, že konal v krajnej núdzi, ani s názorom, že mu možno priznať poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. i) Tr. zákona (čiastočné splnenie podmienok krajnej núdze).

Podľa § 24 Tr. zákona upravujúceho inštitút krajnej núdze:

(1) Čin inak trestný, ktorým niekto odvracia nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom, nie je trestným činom.

(2) Nejde o krajnú núdzu, ak bolo možné nebezpečenstvo priamo hroziace záujmu chránenému týmto zákonom za daných okolností odvrátiť inak alebo ak spôsobený následok je zjavne závažnejší ako ten, ktorý hrozil. Rovnako nejde o krajnú núdzu, ak ten, komu nebezpečenstvo priamo hrozilo, bol podľa všeobecne záväzného právneho predpisu povinný ho znášať.

Z uvedeného ustanovenia jasne vyplýva, že pri konaní v krajnej núdzi musí existovať nebezpečenstvo priamo hroziace, je potrebné dodržať zásady:

- subsidiarity (nejde o krajnú núdzu, ak nebezpečenstvo bolo možné odvrátiť inak a včas),
- proporcionality (nejde o krajnú núdzu, ak spôsobený následok je zjavne závažnejší, než ten, ktorý hrozil).

V danom prípade však nešlo o priamo hroziace nebezpečenstvo, pretože zranenie svedka U. bolo relatívne banálne, ten obžalovaného o odvoz na ošetrenie ani nežiadal. V čase spáchania neexistovali žiadne relevantné okolnosti preukazujúce, že by sa zdravotný stav svedka U. prudko zhoršoval v tom smere, že bude potrebné akútne ošetrenie, ktoré neznesie žiaden odklad a plynutím času môže prísť

k masívnejšiemu ohrozeniu jeho života či zdravia. Svedkovi U. preto bezprostredne a priamo nehrozilo žiadne nebezpečenstvo pre jeho zdravie a život.

Zároveň v danom prípade nebola dodržaná zásada subsidiarity, pretože i keby svedkovi U. akékoľvek nebezpečenstvo pre jeho život a zdravie priamo hrozilo, toto nebezpečenstvo by bolo možné odvrátiť inak a včas. Svedok U. by mohol v tomto prípade využiť ponuku príslušníkov Policajného zboru na prípadný odvoz na ošetrovanie. Hoci príslušníci Policajného zboru túto možnosť obžalovanému i svedkovi ponúkli, bola z ich strany dvakrát odmietnutá v podstate s tým, že akútne ošetrovanie nie je potrebné.

Nad rámec veci krajský súd dodáva, že i v prípade, ak by príslušníci Policajného zboru svedkovi odvoz na ošetrovanie neponúkali, mohla byť zo strany obžalovaného i samotného svedka využitá možnosť privolania rýchlej zdravotnej pomoci priamo na miesto incidentu, prípadne možnosť využitia taxislužby na prevoz.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, teda že by nebola dodržaná zásada subsidiarity, následne už krajský súd ani neskúmal, či sa zo strany obžalovaného nemohlo jednať o tzv. putatívnu krajnú núdzu, teda konanie v tzv. skutkovom omyle.

Obžalovanému nebolo možné ani priznať pohľadujúcu okolnosť podľa § 36 písm. i) Tr. zákona, pretože aktuálnu trestnú činnosť nespáchal odvracajúc nebezpečenstvo za okolností, ktoré by inak vylučovali trestnosť činu.

Vina obžalovaného vo vzťahu k žalovanému trestnému činu tak bola výsledkami dokazovania bezpečne preukázaná. V podrobnostiach potom krajský súd poukazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktorého závery si osvojil.

Ako čiastočné dôvodné však posúdil krajský súd odvolanie obžalovaného v tej časti, v ktorej namietal, že mu nebol uložený trest súhrnný.

Krajský súd zistil, že aktuálnej trestnej činnosti sa obžalovaný dopustil skôr, ako mu bol vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn.: 0T/87/2015 doručený trestný rozkaz, ktorým bol právoplatne uznaný za vinného zo spáchania prečinu podľa § 289 ods.2 Tr. zákona a skôr, ako mu bol doručený vo veci Okresného súdu Prievidza sp. zn.: 3T/19/2016 trestný rozkaz, ktorým bol právoplatne uznaný za vinného zo spáchania prečinu podľa § 245 ods.1 Tr. zákona.

Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo preto potrebné zrušiť v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa výrok o treste a obžalovanému bolo potrebné uložiť trest súhrnný.

Krajský súd preto zrušil v napadnutom rozsudku výrok o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu a sám o treste nanovo rozhodol. U obžalovaného bola zistená jedna priťažujúca okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona, pretože v súvislosti s potrebou ukladania súhrnného trestu spáchal viac trestných činov.

Krajský súd preto pri zistení prevahy priťažujúcich okolností postupom podľa § 38 ods.4 Tr. zákona zvýšil dolnú hranicu trestnej sadzby najprísnejšie trestného deliktu o jednu tretinu a trest ukladal v takto upravenom zákonom rozpätí.

Následne trest individualizoval ako trest súhrnný vo výmere 8 mesiacov, ktorého výkon podmienene odložil na skúšobnú dobu dlhšieho trvania a to na 2 roky.

V rámci povolenia podmieneneho odkladu výkonu trestu uložil krajský súd obžalovanému zákaz požívania alkoholických nápojov v skúšobnej dobe, keďže trestnej činnosti sa dopustil pod vplyvom alkoholu.

Zároveň bol obžalovanému uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu v trvaní 30 mesiacov, pretože trestná činnosť bola spáchaná v súvislosti s vedením motorového vozidla.

Zároveň v súvislosti s ukladaním súhrnného trestu zrušil krajský súd výroky o trestoch, ktoré boli obžalovanému uložené trestným rozkazom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 0T/87/2015 zo dňa 9.10.2015 a rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/19/2016 zo dňa 22.2.2016, ako aj všetky

ďalšie rozhodnutia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Pri ukladaní súhrnného trestu odňatia slobody sa krajský súd riadil zásadou zákazu reformácie in peius a vychádzal pritom z právneho názoru vyjadreného v rozhodnutí bývalého Najvyššieho súdu Českej socialistickej republiky sp. zn.: 3Tz 35/73, ktorý je aktuálny i v súčasnosti. Vyplýva z neho, že ak má byť z podnetu odvolania podaného len v prospech obžalovaného uložený súhrnný trest odňatia slobody, je pre jeho najvyššiu výmeru z hľadiska zákazu reformácie in peius určujúci súčet (samostatného) trestu uloženého súdom prvého stupňa a trestu, ktorý v dôsledku uloženia trestu súhrnného má byť zrušený.

Takto uložený trest považuje krajský súd za dostatočný z hľadiska naplnenia predpokladov individuálnej i generálnej prevencie i ochrany spoločnosti.

Keďže súd ukladal trest súhrnný, ktorého uloženie je pre obžalovaného vždy priaznivejšie, nezamietal už odvolanie obžalovaného, pretože mu bolo čiastočne vyhovené.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.